

Štev. 10.

Priloža „Vrtcu“.

XXI. tečaj.

V Ljubljani, dne 1. oktobra 1913.

Bela, bela golobica . . .

Bela, bela golobica
do studenčka priletela,
bistre vode se napila
in v višave poletela.

Bela, bela golobica —
to nedolžna je dušica,
čista voda — dobra dela,
ki jih duša s sabo vzela,
ko v nebo je šla vesela . . .

Maksimov.

Poslednja uspavanka.

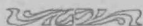
Ob zibki mati
kleči, ječi,
na steni ura
trdó vzdrči.

„Aj-ája-ája-
tutája-áj“ . . .
Krilatci dete
nesêjo v raj.

Vratar nebeški
nebo odprè,
na zemljo zbor
krilatcev spè.

Ob zibki mati
kleči, ječi,
na steni ura
stoji, molči . . .

Zvonimir.

Angelsko omizje.

15. Najmlajši gost.

Ogledali smo si že mnogo raznovrstnih ljubeznivih gostov pri angelskem omizju. A danes vam moram predstaviti izredno odlikovanega angelskega gosta, kakršnega doslej še nismo opazovali.

Ta izredno odlični gost angelskega omizja je Lenčka Organ, ali kakor so jo doma na Irskem imenovali, mala Nelica. Pozneje so jo tudi radi nazivali »Nelica od svetega Boga«. In še eno jako prikupljivo ime so ji pridejali, imenovali so jo tudi »Vijolica najsvetejšega Zakramenta«. Kaj ne, že ta razna ljubka imena nam razodevajo, da je ta angelski gost res nekaj nenavadnega. Takoj se prepričate.

Lenčka je bila rojena 24. avgusta 1903. Prav zgodaj (že leta 1907.) je izgubila svojo ljubo mamico. Pa je bila sirotica tako srečna, da so jo radi uboštvu sprejele v vzgojo nune dobrega Pastirja v mestu Korku. Šibka in bolehná deklica se je čutila zelo srečno, da je bila prišla v tako dobro oskrbo, kjer so ji nune ljubeznivo nadomestovale materino ljubezen. Zato je tudi Nelica svojo postrežnico hvaležno imenovala svojo ljubo mamico. »Sveti Bog je vzel mojo mamico,« je rekla, »pa mi je dal tebe, da si mi zdaj moja ljuba mamica.«

Telesna bolezen se ji je čimdalje bolj razhudila, da je vedno bolj hirala in je proti zadnjemu morala skoro vedno ostajati v bolniški posteljici. Toda duševno pa je silno napredovala; bila je nenavadno bistroumna in izredno blagočutna v tej nežni dobi.

Dasi je trpela neznosne bolečine, je vendar bila vedno kot jagnje krotka in potrpežljiva. Če jo je kdaj huda bolečina kaj premažala, da je pokazala kako nevoljo ali nasprotstvo, se je takoj jela kesati in je prosila odpuščanja ljudi in Boga. Moliti pa je znala tako pobožno kakor odrasle osebe, ki so že dosegle veliko popolnost.

Začela je s tem, da se je posebno zanimala za

lepi kip božjega Deteta — Praškega Jezuščka. Nuna postrežnica ji je povedala, kaj da pomeni. Nelica ga je v svoji detinski preprostosti imenovala le »sveteĝa Boga«. Potlej jo je postrežnica naučila pomen Kristusoveĝa trpljenja, zlasti na ta naćin, da je opravljala poboŝnost sveteĝa kriŝeveĝa pota in nosila bolno Nelico v naroćju s seboj; potlej ji je pa natanćneje razlaĝala bridko trpljenje in ĝrenko smrt Jezusa Kristusa, da je dobro dete jelo pretakati solze soćutja in hvaleŝnosti. Naućila jo je tudi drugih najimenitnejŝih dogodkov iz Jezusoveĝa ŝivljenja, najpotrebnejŝih resnic svete vere in navadnih molitvic.

Ob taki razumnosti in boĝoljubnosti se ni ćuditi, da je mala Lenćka zahrepenela po svetem obhajilu ter nujno prosila, da bi smela prejeti »sveteĝa Boga«. Pa takrat se je sv. obhajilo odlaŝalo celó pri bolj odrastlih otrocih, nikar ŝe pri tako ŝibkem detetu, ki ŝteje komaj ŝtiri leta. Papeŝ namreć takrat ŝe niso bili izdali one odredbe o zĝodnjem otroŝkem obhajilu. Nune si torej niso upale prositi za tako nenavadno milost; pać pa so bili ŝkof pripravljene ji podeliti zakrament svete birme.

Ponosno je zdaj ponavljala Nelica, da je »vojak sveteĝa Boga«. In milosti svete birme so ji ŝe bolj izbistrile um, da je nenavadno jasno spoznala skrivnost presveteĝa Zakramenta in je njeno nedolŝno srce kar ćutilo Jezusovo prićujoćnost v presvetem Reŝnjem Telesu. Nestrpno je prićakovala oneĝa srećneĝa trenutka, da bi smela prejeti v sv. obhajilu »sveteĝa Boga«. Slednjić se ji vendarle izpolni njena srćna ŝelja, in sicer tako-le.

Neki pater jezuit je imel duhovne vaje pri nunah in je obiskal tudi malo bolnico Nelico. Med drugim jo vpraŝa: »Povej mi, ljubo dete, kaj je sveto obhajilo?« — »To je sveti Boĝ,« veselo odĝovori Nelica, »to je oni, ki nune in druge ljudi naredi svete.« Iz teĝa in drugih odĝovorov se je preprićal izkuŝeni redovnik, da mala deklica v nenavadni meri razume nauk o svetem obhajilu. To sporoće ŝkofu, ki ŝe vse natanko preudarijo, pa dovolijo, da se sme dobremu otroku izpolniti srćna ŝelja in mu podeliti sv. obhajilo.

Oj, kako je bila Nelica vesela tega sporočila! »Sveti Bog pride k meni, sveti Bog pride k meni!« tako se je tisti dan radostno razlegalo iz ust in srca presrečnega otroka. Še ponoči si ni dala miru. Od samega veselja ni mogla spati. Zopet in zopet je poklicala strežnico in vprašala, ali že ni čas. »Zvezdice,« tako je opominjala, »so že preč; ljuba mamica, hitro, hitro! Že je čas vstati« ...

In res se zasvetlika jutro velikega dne, jutro 6. decembra 1907 — prvi petek v mesecu. Nune in šolski otroci so se zbrali v kapelici, da bi se zahvalili za izredno milost, ki je bo deležna njih mala nedolžna prijateljica. — Zdaj prineso nežnega, bolnega otroka, v belem oblačilcu, z venčkom in obhajilnim ogrinjalom na glavici in ga denejo pred oltar Gospodov. Kakor zamaknjena sedi pred Najsvetejšim — mašnik se približa, Nelica vzdigne glavico in s serafsko pobožnostjo prejme svojega »svetege Boga«. Zbrana družba svečanostno zapoje prvoobhajilno pesem; Nelica pa nepremično hvali Jezusa in se detinsko preprosto pogovarja z njim. In ves dan, ko jo zopet preneso v bolniško posteljico, vztraja v molitvi; zahvaljuje in časti Jezusa, pa prosi zase, za tovarišice, za nune, za papeža in sveto Cerkev ...

Nastopno nedeljo, na praznik brezmadežnega Spočetja, je bila zopet obhajana. In ta dan je bila tudi tako srečna, da je bila sprejeta med Marijine otroke. Oj, kako je bila vesela traku in svetinjice svoje nebeške Matere! Saj menda smemo pač trditi, da še nikdar ni bila slovesno sprejeta v Marijino družbo tako mlada in majhna — Marijina hčerka.

Po prvem svetem obhajilu je bila še 31 krat obhajana. V teh zadnjih dneh je še izpopolnila svoje detinske čednosti: potrpežljivost v bridkostni bolezni, ponižnost, pokorščina, dobrotljivost in detinska hvalježnost, angelska čistost in trdno zaupanje v božjo previdnost se je razodevalo v vsem njenem govorjenju in vedenju.

Na praznik Marijinega očiščevanja, 2. februarja 1908, ob štirih popoldne je blaga Nelica sladko v Gospodu zasypala, ali kakor je sama rekla — zletela

gor k »svetemu Bogu«, stara štiri leta, pet mesecev in enajst dni.

V istem belem oblačilcu, v katerem je bila prejela prvo sveto obhajilo, je ležala na mrtvaškem odru. Tovarišice so jo blagrovale in skoraj niso vedele, ali bi molile zanjo, ali bi jo že kot svetnico prosile priprošnje v nebesih.

Naj še omenim, da so pozneje otroci istega zavoda pisali papežu Piju X. prav lepo pismo, v katerem se svetemu očetu zahvaljujejo, da so dovolili otrokom zgodnje sveto obhajilo, in preprosto pristavijo, da je pokojna Nelica to veliko milost otrokom izprosila v nebesih. Dalje pravijo, kako je škoda, da svetega očeta ni bilo zraven, da bi bili videli, kako je majhen otročiček prejel ljubega Boga prav tako, kakor kaka odrasla oseba. Pišejo, kako so ponosni na to, ker se vzgojujejo v isti šoli, kjer je živela in umrla tako dobra deklica. Posebno ganljivo je, ko prosijo svetega očeta, naj bi to vijolico presv. Zakramenta prišteli svetnicam kot »malo svetnico otroškega obhajila«.

Ministrant.

Napisal A. Vladimirjev.

Poljančev Janezek je bil dosti priden dečko. V šoli je bil malokdaj kaznovan in to samo zaradi šepetanja med poukom. Ker je znal pri krščanskem nauku in tudi drugod, kjer se je bilo treba naučiti kaj na pamet, vsa vprašanja kakor očenaš, so ga postavili gospod župnik za ministranta in ga naučili vseh molitvic, ki jih moli ministrant pred sveto mašo in po sveti maši, pri darovanju, povzdigovanju in pri svetem obhajilu. Janezek je imel do cerkve dobrih dvajset minut, toda skoro nikoli ni prišel prepozno. Tudi pozimi, kadar je bil sneg do kolen in je pihala burja, si ga videl vsako jutro pri oltarju. »Ljubi Bog bo enkrat obilo poplačal tvojo marljivost,« so mu večkrat rekli gospod župnik.

Na to plačilo je Janezek večkrat mislil in tudi mnogokrat se mu je sanjalo o tem. Tako se mu je sanjalo nekoč, da je stopil v rdečem krilu in beli ministrantski srajci pred nebeška vrata in je pozvonil. Kmalu je prišel sv. Peter, ves v zlatu in z dvema ključema v roki, in ga prijazno vprašal, kaj bi rad.

Mladi umetniki.

»V nebesa bi rad! Ministrant sem — kaj me ne poznate? Stregel sem že pri več kot 1000 svetih mašah — zato me boste gotovo spustili v nebesa.«

»Bom pogledal,« je rekel resno sv. Peter, »kaj je v vreči, kjer so tvoja dobra dela. Vi ministrantje imate namreč tam notri večkrat vse polno lukenj, tako da pade skoro vse skozi vrečo. Kadar pa pridete

pred nebeška vrata, si pa mislite, kako velike zasluge da imate. Ne veste pa, da je padlo skoro vse skozi luknje.«

Nebeški ključar poišče zlato vrečo, jo odveže in pokaže Janezku. Joj, kako se je Janezek ustrašil! Od vseh 1000 svetih maš jih je ostalo notri komaj kakih 20. Vse drugo je padlo skozi velike luknje.

Sv. Peter vzame v roko še črno knjigo, kjer so natančno zapisana vsa slaba človeška dela, in pokaže stran za stranjo prestrašenemu Janezku. Napisana so bila tam notri velika, velika števila, ki so pomenila vse prestopke in napake, ki jih je bil naredil Janezek in zaradi katerih bi se moral pokoriti v vicah. Sv. Peter mu je bral iz črne knjige:

»Lej: 14krat si vzel zase lepšo mašno opravo in dal slabšo drugemu ministrantu; 50krat si se pri tem prepiral; 200krat si hotel biti véliki ministrant, četudi so zapovedali gospod župnik, da se morata s tovarišem vedno menjavati. Ob nedeljah in praznikih in drugekrat, kadar je bilo v cerkvi mnogo ljudi, si mislil 231krat: »Kaj si neki mislijo ljudje o meni, ko znam tako lepo streči? Koliko sem več ko drugi, in kako mi lepo pristoja rdeča suknja!« Več kot 20krat si se prepiral, ker si hotel nositi kadilnico in ne čolnička. Dvakrat si se pa prepiral z drugimi, ko je maševal neki tuj gospod, ki je dajal darilo. Kadar so te pa gospod župnik pokarali, si zvrigel vso krivdo vedno na druge. Dvestokrat si stregel samo zaradi darila in ne iz ljubezni do božjega Zveličarja. Štirikrat si zijal naokrog in se smejal, 70krat si zdrdral hitro in nepravilno konfiteor, 104krat nisi znal natančno »suscipiat«, 10krat nisi molil nič pri povzdigovanju, 50krat nič pri svetem obhajilu. Mislil si takrat samó na igre in na druge zabave. In 730krat si premalo pripognil svoje koleno pred Najsvetejšim. In kolikrat nisi rok lepo sklenjenih držal, kakor se spodobi dobremu ministrantu — poglej tukaj to število!

Glej, za dvajset svetih maš, pri katerih si dobro stregel, prideš dvajset stopnic visoko v nebesa; od ostalih 980 svetih maš pa ostane le toliko dobrega,

da prideš trideset stopnic višje. Če bi bil lepo stregel pri vseh 1000 svetih mašah, se nikdar ne bi bil prepiral in bi bil vedno zadovoljen s slabšo obleko in bi bil stregel samo iz ljubezni do božjega Zveličarja; če bi bil vedno lepo molil in vselej lepo poklekoval, bi bil sedaj tak, kot so oni angelci tam gori. Zato pa moraš sedaj tako dolgo v vice, dokler ne zadostiš za vse one svete maše, pri katerih si slabo stregel. Če bi se bil kdaj vseh teh napak in pregreškov kesal in se jih lepo izpovedal, bi šel sedaj takoj v nebesa. Tako pa moraš še zadostiti božji pravici.«

Tako je dejal sv. Peter. Janezek je pa zapazil pod seboj veliko ognjeno morje in — oh, oh, tam sredi največjega ognja je videl prostor, ki je bil pripravljen zanj. Janezek se je zdrznil, prevalil in — zbudil.

Zahvalil je Boga, da ni bilo to res, o čemer je sedaj tako živo sanjal. Obljubil je, da se bo poboljšal.

In res — Janezek se je poboljšal. Ni se več prepiral z drugimi ministranti zaradi daril; zadovoljen je bil vedno s slabšo obleko, stregel je lepo kot angel, med sveto mašo je pa vedno lepo molil. Ni se oziral nikamor, vedno lepo spoštljivo je pokleknil in se vsak dan kesal, da je prej tako slabo stregel.

Kakó pa vi, dragi moji ministrantki, ali ste tudi taki, kot je sedaj Janezek? Izprašajte vsaj malo povrh svojo kosmato vest in dobro premislite, kako ste doslej stregli, in poboljšajte se, kakor se je Doljančev Janezek!

Naše igre.

5. Naša kmetija.

Zopet te hočem popeljati, draga mladina, na kraje našega detinskega razveseljevanja. Pokazal bi ti rad, kakšna je bila moja in mojega brata kmetija.

Najprvo pogledjmo naše njive. Za našo hišo pelje precej široka s peskom posuta ulica. Da na tej ulici

ne manjka prahu, mi ni treba kdovekako poudarjati. Iz tega prahu smo pa mi delali svoje njive. Kako?

Vidiš ga otroka tam v cestnem prahu, kako grebe z rokama in nabere cel kup prahu. Sedaj ga z roko malo razgrebe, z dlanjo malo poravna in prične orati. Plug ima vedno s seboj, nikdar ga ne pusti doma, pa tudi nikdar se mu ne pokvari, pa tudi ukrasti ga mu nihče ne more. Čudno — kaj? Prav nič! Z roko orje, pa je. Če hoče orati na osredke, zastavi z kazalcem in sredincem, malo jih razprostre, pa je vsa umetnost pri kraju. Kdor pa ne mara osredkov, ta pa zastavi kar z roko: dlan postrani in s prsti naprej, pa je njiva tako lepo razorana, da je kaj.

Kaj bomo pa vsejali in vsadili? Vidiš tam na ulici, koliko je peska! Drobnejša in debelejša zrnca leže, kamor pogledaš. To je bilo nam seme. Prav drobna peščena zrnca so bila rž, malo debelejša pa gladka pšenica, debelejša pa robata ajda, za grah debela pa krompir.

Brane je bilo tudi treba, kajpada. Vzemi tri ali štiri palčice, tako dolge kakor je srednji prst na roki, primi jih v roko in drži s konci prstov. Boljše brane si ne moreš želeti.

Na njivi rabiš pa tudi vile in motiko. Oboje imaš kar v roki. Če prste na roki malo razprostreš, pa imaš vile. Če ukriviš prste na roki v drugem členku, pa dobiš izvrstno motiko; če pa vse druge prste popolnoma ukriviš, kazalec pa v drugem členku, pa narediš malo motičico ali kopoljco — ali kakor že hočeš imenovati to orcdje.

Kdor seje, ta tudi žanje. Kdor pa žanje, pa tudi mlati. Tudi naša kmetija je imela svojo žetev. Z roko posnamemo prah povrhu njive, spravimo ga na pripravljen prostor in tam ga s palico omlatimo. Krompir pa kar z vilami izgrebemo iz njive. Samo eno napako je imela naša njiva: ponavadi smo manj pridelali, kakor smo bili vsejali ali vsadili.

To je končno pač vseeno, koliko se pridela na taki njivi iz prahu. Za vsakdanji kruh so nam tako skrbeli starši.

Poglejmo pa še eno drugo njivo. Naše srce je podobno njivi. Tja sejejo seme lepih naukov oče, mati, katehet, učitelj, učiteljica. Želim vam, da bi vam ta njiva donášala v novem šolskem letu obilo najlepšega pridelka. Nauki vaših vzgojiteljev so seme; vaše ravnanje pa bcdi kleno žito, ki ga ti nauki obrode.

J. E. Bogumil.

Janezkov klobuček.

Mesto je vrvelo polno življenja. Vozovi vsake vrste so drdrali semintja in delali ne baš prijeten ropot. Vmes so pa bliskoma švigali avtomobili in motorji različne kakovosti. Čul se je zvonec električne železnice in vsakovrstno piskanje. Od tlaka pa so odmevale stopinje tisočere množice, ki je hitela po opravkih.

Jernačev Janezek je gledal in se čudil. Kar je videl, vse mu je bilo novo in malone nerazumljivo. Prvič je prišel ta dan s svojo mamico v mesto, in zdelo se mu je, da je danes na drugem, popolnoma neznanem svetu. Držal se je krčevito materinega krila, ker se mu je bilo drugače bati, da se izgubi v vrvežu. Že cel teden se je veselil današnjega dne, toda ne toliko radi mesta samega kakor radi novega klobuka, ki mu ga je imela kupiti mama. Prišedši v mesto pa je videl toliko znamenitih in privlačnih reči, da bi bil skoro kmalu pozabil na klobuček. K sreči sta pa prišla z materjo ravno mimo lepe klobučarske izložbe, in vse Janezkove želje so se zbrale zopet v celoto. Prišla je vrsta nanj, da se mu izpolni nekaj, po čemer je že davno, davno hrepenel.

Stopila sta z mamico v trgovino. Mlad gospod, ki je stregel kupcem, je nanosil takoj polno mizo popolnoma novih klobukov. Vsi so bili lepi seveda, saj so bili še nerabljeni in varno shranjeni. Janezek je imel sedaj težko nalogo: odločiti se je moral za eno pokrivalo, in to ni bilo ravno tako lahko spričo tolikega števila lepih klobukov. Saj je imel vsak

klobuček kaj posebnega. Slednjič je pa moral vendarle izreči odločilno besedo. Izvolil si je sivkast klobuček z rdečebarvanimi peresi zadaj. Seveda ga je posadil takoj na glavo, in stari, oguljeni dosluženec brez peres je romal v materin jerbašček. In s tem lepim novim klobukom na glavi je prišel potem Janezek domov, nazaj v domačo vas.

To vam je bilo v naslednjih nedeljah vrišča in zavidanja pri njegovih sovrstnikih! Vsak je kaj zapazil na klobuku. Glede rdečih peres so si bili pač vsi že precej edini: želeli so si jih od prvega do zadnjega vsi. Kordinov Drejče, ki je bil najglasnejši v družbi, pa je celó glasno sklenil, da ne odneha preje, da bo imel tudi taka peresa za klobukom. Neradi so se razšli vaški šolarčki in ločili so se od Janezkovega klobučka šele tedaj, ko so jih opetovano klicale skrbne mamice. Janezek pa je še dolgo hodil pokrit po dvorišču pred hišo, in ako je šel od sosedovih kdo mimo, tedaj je stopil nalašč malo bližje, da se je pokazal s svojim dragocenim pokrivalom. Toda hudo se mu je maščevalo prevzetno bahanje.

Jernačev kužek Pazi je bil pravi porednež in načajivček. Vse mu je bilo dobro za igranje, in nič čudnega ni bilo, če tudi Janezkovih peres za klobučkom ni pustil pri miru. Nekega večera je pozabil Janezek svoje novo pokrivalo v vrtni lopi, kjer ga je pa kmalu iztaknil poredni Pazi. Neusmiljeno ga je obdelaval, da od rdečih peres kmalu ni bilo več nobene podobe. Janezek je pogrešil sicer kmalu svoj klobuček, toda bilo je že prepozno. Nič mu ni pomagal jok, nič karajoče besede, ki jih je moral slišati načajivi Pazi: klobuček je bil in je ostal brez krasu, brez rdečih peres. Ohranil je sicer še svojo uporabnost, toda v očeh vaških malčkov je izgubil vso prejšnjo privlačnost in vrednost.

Tako je žalostno zatemnela slava Janezkovega klobučka. Mogoče mu kupi mama kmalu drugega. Tistega pa Pazi ne bo dobil več v kremplje, razen če ga Janezek — seveda — spet pozabi v tisti uti.

A. Šavelj.

Morska zvezdica.

Po morju razburkanem čolnič nas ziblje,
po morju tem čudnem razsaja vihar
in čudne pršijo in pihajo burje —
po brodu ozira se skrbni krmar,
ozira se, išče pomoči, rešitve
in prosi v pobožni molitvi nebo,
da že bi ponehali divji viharji,
da bilo bi zopet vedró in lepó . . .

Na nebu pa zvezdica morska zasije,
vabeče kot lučica rajska migljá,
na mah se pomirijo šumni valovi,
radostno se čolnič vrh morja smehlja . . .

Fr. Pavšič.

Sveti rožni venec.

Večkrat se sliši ugovor, da je sveti rožni venec za otroke pretežka molitev. Od druge strani pa se zopet čuje glas, da je ta molitev le za preprosto ljudstvo, za olikane, učene in imenitne pa da ni. Vendar o svetem rožnem vencu se lahko reče, kar pravi sv. Gregor Veliki o verskih resnicah sploh: »Resnice svete vere so kakor reka, ki jo otrok lahko prebrede, v kateri pa tudi slon lahko plava.« Sveti rožni venec je molitev tako preprosta, da jo že otrok lahko s pridom moli, pa obenem tudi tako vzvišena, da se mora prikupiti tudi olikanemu in učenemu kristjanu, ki lahko pobožno premišljuje skrivnosti, katere se vpletajo kakor dragocene cvetke v to molitev.

V neki cerkvi na Dunaju, tako pravi govorica, je bila Kristusova podoba, ki je bila zmeraj za nekaj centimetrov višja nego človek, kateri je pred njo stal: ako je prišel otrok, se je tako znižala podoba, da je bila le

nekoliko večja kot otrok; ako se je pa prednjo postavil orjak, je hipoma tako zrastle, da je bila zopet nekoliko večja nego človek, velikan. Tako je tudi rožni venec pripravna molitev za male, a je tudi zelo primerna odraslim, olikanim in imenitnim. Vsem prinaša obilno blagoslova in sreče za čas in za večnost.

Cerkvena zgodovina nam priča, kako so vsi najboljši verniki vseh stanov, razne starosti, živeči v različnih okoliščinah, radi in z gorečo vnemo molili sveti rožni venec. Lahko tudi obrnemo to trditev in rečemo: zato so bili izvrstni katoliki, ker so radi in pobožno molili sveti rožni venec. Zgledov je brez števila; tu naj navedem le tri ali štiri.

*
*
*

Štiriletna Lenčka Organ na Irskem, o kateri sem vam že povedal toliko lepega, je posebno čislala in ljubila to Marijino molitev. Pobožno in spoštljivo je poljubljala posamezne jagode na molku, obmolila vsako molitvico počasi, razločno in tako zbrano, kakor se še pri odrastlih redkokrat opazuje.

»Nekega večera,« tako piše čestita mati prednica, »sem sedela poleg njene posteljice in jo vprašala: »Ali naj ti kaj pripovedujem, dete moje, ali hočeva moliti rožni venec?« — »Rožni venec moliti, mati,« mi odgovori. Ko sem odmolila nekaj češčenamarij, mi zašepče: »Poklekni, mati!« Od začetka nisem opazila tega ter nadaljevala do konca prvega odstavka. Zdaj pa ponavlja Nelica z jako odločnim glasom: »Mati, poklekni!« Meni ni ostalo drugega nič, kot da sem kleče dokončala rožni venec.

*

Iz dijaškega življenja. Pred več leti je našel učenec višje vojaške šole molek ali »rožnivenec« na tleh šolske sobane. Zasmehovaje ga pokaže tovarišem in vzklikne: »Poglejte, kaj se še najde med nami, v vojaški šoli — molek! Ali ni to čudno?«

Bilo je to ravno pred glavno preizkušnjo. Zdaj vstopi izpraševalna komisija, na čelu star maršal. Izmed vseh učencev, kar jih je bilo vprašanih, se je najbolj odlikoval mladenič Alfonz, ki je bil tudi po svojem po-

stavnem vedenju načelniku posebno všeč. Ko gospodje odidejo, zopet nastopi oni drznež, ki je bil poprej našel molek, in vnovič zaničljivo izziva: »Torej kdo je izgubil

Darovanje prečiste Device Marije.

ta rožni venec? Kdo je še tako bedast, da pri nas rabi kaj takega?« Oni učenec, ki je najbolje odgovarjal pri preizkušnji, stopi zdaj pogumno in brez strahu pred svojega drznega tovariša in reče:

»Molek je moj, le sem mi ga daj. Moja rajna mati so mi ga dali ob smrti uri. Obljubil sem jim, da ga bom skrbno varoval in, kar je glavna reč; da bom vsak dan nanj molil sv. rožni venec.«

Maršal, ki je to takoj zvedel, se približa vrlemu mladeniču in ga pohvali, rekoč: »Prijatelj, častitam Vam, da ste zastran svojega molka pokazali ravno tako plemenito pogumnost in odločnost, kakor ste se pri preizkušnji odlikovali s svojimi odgovori. Le še naprej bodite tako odločni in pogumni v izpolnjevanju svojih dolžnosti, in vsi pošteni ljudje Vas bodo morali čislati.« In te besede so se tudi vresničile; postal je odličen vojščak in vrl junak.

*

Nekaj sličnega se je primerilo o Napoleonovem času. Napoleon I., na vrhuncu svoje sreče, gre nekega večera v gledišče. Neki plemič slavne hiše ga spremlja. Napoleon se ne meni veliko za igro, pač pa si ogleduje gledalce. Kar zapazi, da njegov mladi spremljevalec nekaj skrivaj drži pod svojim plaščem. Cesar hoče vedeti, kaj je . . . in glej, — bil je molek! Plemič je torej zasačen pri rožnem vencu in to celó v gledišču v onem času, ko so se tako malo menili za molitev! Boji se, če drugega ne, da bode grajan. Toda Napoleon mu reče: »Vi boste že vrl mož, le dalje molite svoj rožni venec, Vas ne bom več motil.« In res je bil vrl mož, postal je nadškof v Bezansonu, kjer je radi pobožnosti in dobrodelne ljubezni ostal v trajnem spominu.

*

Slavni cerkveni glasbenik Krištof Gluck je nekoč pri službi božji izvrstno pel svoj solo. Ko pride s kora, mu neki ubog redovnik solznih oči čestita in, ker nima drugega, mu podari rožni venec, rekoč: »Dobro ga shrani v spomin brata Anzeljma in obljubi mi posebno, da boš vsak večer molil v čast presvete Matere božje. Ta pobožnost ti bo prinesla srečo; Bog bo blagoslovil tvoja podjetja, velik boš postal pred ljudmi in enkrat vreden nebeškega pevanja v raju!« Mali Gluck obljubi in tudi izpolni svojo obljubo. In kmalu se je začelo izpolnjevati tudi prerokovanje frančiškanskega

brata. Vse mu je šlo po sreči, česar se je lotil. Čeravno sin ubožnih staršev, je prišel na višje izobraževališče na Laško in se je tako izučil godbe, da je bil prvi ljubljenec na Dunajskem dvoru in potlej tudi na dvoru v Parizu. Vse svoje uspehe pa je pripisoval sv. rožnemu vencu, ki ga je vedno s seboj nosil in vsak dan zvesto molil. Znal se je odtegniti tudi najprijetnejšim veselicam in sijajnim gostijam ter je v kakem samotnem koticu opravil svoj rožni venec, ki ga je imenoval svoj brevijarij. Kadar se mu je kaka skladba posebno posrečila, je rekel: »Tukaj je spet Marija pomagala,« in je v zahvalo molil rožni venec.

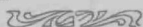
Takemu možu se posreči pa tudi najiminitnejša reč — namreč smrt. Ko je ta slavni umetnik v hudi bolezni Bogu izročal svojo dušo, je držala njegova roka rožni venec in rekel je: »Marija je še vselej pomagala, pomagala bo tudi zdaj!«

Rešitev zastavice št. 7.

Rimske številke, n. pr.: IV, IX, XIX, XL, XC itd.

Prav so rešili: Anica Horvatova v Ljutomeru, Potočnik Marica, učenka IV. razreda c. kr. vadnice v Ljubljani; komtesa Festetics Zenka, Banski dvor, Vinica; Pertot Franc, učenec v Nabrežini; Budja Janko, Špindler in Slavič Franc, Štrakl Matija, Žalar Alojzij, Koren Aleš, učenci VI. razreda pri Sv. Križu na Murskem polju; Podkrajšek Metod, Sbrizaj Pavel, učenca IV. razreda c. kr. vadnice v Ljubljani; Pustišek Mihael, službenik, Zdole — Kozje; Kersnič Viktor, učenec III. razreda c. kr. vadnice v Ljubljani.

Odgovor na šaljivo vprašanje št. 9.

Veter piše po zraku (= piha).

Prav so odgovorili: Anica Horvatova v Ljutomeru; Potočnik Marija, učenka IV. razreda c. kr. vadnice v Ljubljani; komtesa Festetics Zenka, Banski dvor, Vinica; Pertot Franc, učenec v Nabrežini; Podkrajšek Metod, Sbrizaj Pavel, učenca IV. razreda c. kr. vadnice v Ljubljani; Pustišek Mihael, službenik, Zdole — Kozje; Kersnič Viktor, učenec III. razreda c. kr. vadnice v Ljubljani.